

Katona József: Bánk bán. Előadás a Dóm téren, ma este 8 órakor.

Szegedi ifjúsági napok. Sport-, játékvetélkedő az újszegedi strandon.

A 19. Szegedi Nyári Tárlat a Móra Ferenc Múzeum Horváth Mihály utcai Képtárában, naponta 10-19 óra között.

Medgyessy Ferenc emlékkiállítás a November 7. Művelődési Központban, megtekinthető naponta 10-18 óra között.

Kiss Roóz Ilona keramikusművész kiállítása a Juhász Gyula Művelődési Központban, mindennap 10-18 óra között.

Váro Márton szobrászművész kiállítása a Móra Ferenc Múzeum kupolacsarnokában, naponta 10-18 óra között.

SZEGEDI ÜNNEPI HETEK

A Víz előtti Szeged, a Somogyi-könyvtár kiállítása, naponta 10-18 óra között.

Tanyaszínház. Ma Nagytőkén, holnap, hétfőn Magyarvárságon, este 7 órakor, Szegedi Ipari Vásár, Marx

tér, nyitva naponta 10-19 óra között.

A fotóklubok 14. szegedi szalonja a Bartók Béla Művelődési Központban, mindennap 10-18 óráig.

Iparművészeti VII-pályázati kiállítás a Gulácsy Lajos Teremben, naponta fél 10-18 óra között.

A Szegedi Szabadtéri Játékok húsz éve. Kiállítás a Móra Ferenc Múzeum dísztermében, valamint a múzeum állandó kiállításai.

Dán néptáncfőorvos, Vedres István kollégium.

Ember és olaj címmel Horváth Dezső és Gyenes Kálmán fotókiállítás az Ady Endre Művelődési Házban, naponta 10-12 és 18-22 óra között.

Népi hangszerek kiállítása Tápén, a Juhász Gyula Művelődési Házban, naponta 15 és 19 óra között.

Petúr, Bánk módra

Kállai Ferenc

Fel-alá sétálunk az Április 4. útján. A Bánk próbája ezúttal a Ságvári iskolában lesz, de Kállai Ferencnek még van ideje. Most elgondolkodva néz a Hősök kapuja felé, azután beszélni kezd:

— Mivel előbb voltam Bánk, mint Petúr, első alkalommal kicsit a nagyúr véleményét játszottam a békélőnek vezetőjeként. Most más a helyzet. Petúr közel áll a történelem által sokszorosan igazolt természeti tulajdonságokkal bíró „magyar típushoz”. A maga temperamentumával, hübelebaláztatásával, természetével forrong. En már eljutottam odáig, hogy tudjam: minél öregebb a színész, annál inkább védőüveg kell válnia szerepének, mintsem ügyészévé. Nagyon szeretem most ezt a Petúr-t. Alapegyenlőségem közelebb van Bánkhöz, latolgatóbb, meditatívabb alkatnak tartom magam. Ennek ellenére csak mély főhajással tudok adózni azoknak a gondolatérzelmi „tűlfüdtötségű” embereknek, akiknek hatására a világ néha ki-kimozdul. Ha rajtam állt volna, kevés forradalmat indítottam volna el, inkább intellektuális síkon szeretem szeretném megvívni ezeket. De véres-barrikádos valóságukat elismerem és értékelem. Remélem, egyszer talán a történelemben is eljut az emberiség az intellektuális síkig...

— Természetesen könnyebben itt játszani Petúr-t. A szabadtéren a nagyobb dimenziójú megnyilatkozásoknak nagyobb lehetőségek vannak, erre az izzó Petúr a legjobb alany. A magam részéről félnék a Dóm téren Bánkot játszani. De Beszélő nagy rutinja és gondolat-„töltése” képes lesz megidézni ezt az óriási feladatot. A legszélsőségesebb közéleti helyzet is reális hatást keltethet a rádióban, itt a hangosítás dacára az efféle technikai manőverezés nem használ. Viszont a megnyilatkozások abszolút hitelességét, igazságát megköveteli a nagyobb, szélesebb dimenziókat kívánó színpad. Hát ebben, talán valahogy így szeretném felmutatni, Bánk módra átgondoltan a forrongó Petúr-t...

D. L.

Kapuzárás előtt az ipari vásár

A Szegedi Ipari Vásár elérkezett az utolsó kiállítási napjához. Ilyen sikere még nem volt Szegeden vásárnak, mint ebben az esztendőben: tegnap, szombaton köszöntötték a 125 ezredik látogatót, s valószínűleg megközelíti a vásárlátogatók száma a 150 ezret, mire vasárnap este hétkor becsukják a kapukat. Eddig már jó néhány jelentős üzletkötésről számoltak be a kiállítók: a magyar-jugoszláv partnerek több mint 2 millió dolláros kereskedelmi, gazdasági megállapodást realizáltak, de a hazai vállalatok egymás között is említésre méltó szerződéseket írtak alá, a kézziszerszámgyár például 13 millió forintos „üzletet” kötött az

Ikarus gyárral precíziós öntvényekre.

Fölkereste tegnap az ipari vásárt Sente Imre, a Belkereskedelmi Minisztérium főosztályvezetője is és tárgyalásokat folytatott dr. Csikós Ferencel a Szegedi Ipari Vásár létesítményeinek, pavilonjainak ésszerű hasznosításáról, a páratlan esztendőben lehetséges és hasznos kiállítások, bemutatók rendezéséről, esetleg néhány arra alkalmas csarnok játékcarnokká történő felhasználásáról is a szabad hónapokban, ahol az ifjúság található a sport- és játékkalkulációs alkalmasságokat. E témáról később részletesen is tárgyalnak majd az illetékesek.

A Szegedi Konzervgyár kiállítási területén minden délután megkínálták a gyerekeket egy kis tejszínhabos vanília-és püncskrémmel. Érthetően nagy volt az érdeklődés az ifjú generáció körében

Gémes Eszter:

Mindig magam

85.

Így ők nem éheztek, engem is biztáltak, de én inkább éheztem. 62 kilósan mentem el, már csak 42 kiló voltam, de a hőség meg a por is evett bennünket.

Vékony József gépjénél voltunk. Nagyon megidőm sem volt értesíteni anyámékat. Hanem úgy, cséplés felében írtam anyámnak, jól megy a sorom, gépnél vagyok, jó koszt van, de azért Petőfi utolsó sorait idézhetik: „Ah, ha tudná...” Hogy hol, merre vagyok, nem írtam, mert nem akartam őket azzal terhelni, hogy eljőjenek hozzám. Az nem elég, hogy Vásárhelyen vagyok gépnél, mert ott úgy van, hogy a vásárhelyi gépes gazdák a városban laknak. A Vékony Ferencnek két gépe is volt. Namármost, csépléskor előre meg van beszélve a gazdákkal, mink ezt a cséplőt fogadjuk, mink amezt.

Kimennek azok még 20 kilométer távolságra is. Csomorkányra, Kútvolgybe, Kutásra stb. Mi éppen Kútvolgyön voltunk, nem is dolgoztunk, mert előtte nagy eső volt. Gubbasztottam egy rudas szalmán, éppen az jutott eszembe, holnap délig egy falat sem lesz. Ehettem volna zöld ringlót, de aki evett belőle, az is megjárt, mert olyan hasmenést kapott tőle, hogy majdnem ki-dőglött.

Idehaza anyámék a levelem utolsó során meg-

Az első erőpróba — itthon

A szegedi színházban 13 évvel ezelőtt gyerekszínészként lépett közönség elé a *Jeggyűrű a mellényzsebben* című darabban. Később a város amatőr irodalmi együtteseinek és az Egyetemi Színpadnaak rendezője, szereplője. A főiskola elvégzése után Pécsre szerződik, hatodik évadját töltötte ott. A hat esztendő alatt mintegy 30 főszerepet játszott, többek között Shakespeare-figurákat, O'Neill, Gorkij, Camus, Molnár Ferenc hőseit, sokféle szélsőségesen változatos alakokat. Kipróbálhatta rendezői ambícióit is, az ötödik rendezésére készül. Színpadra állított musicalt, mesejátékot és operettet, most Helitai Jenő *Néma leventéjét* rendezi az új szezonban. *Szegvári Menyhért* számára a *Bánk bán* Ottója új állomást, ismét más karakterű figurát, változatos feladatot jelent a pályán.

Ottó nagyon nehéz szerep, nekem duplán is az. Részint mert a főiskolai évek után ez az első erőpróba itthon, Szegeden. Meg kell küzdeni az emlékekkel, a rengenget ismerőssel, az ott-hon nehézségeivel. A kollekták is ismeretlenné, szokatlanok módszereik. Ezen a

Szegvári Menyhért

téren játszani is különleges és félelmetes érzés. Úgy érzem magam az iszonyatos téren, mint egy óriási akváriumban. Az élet valóságá-

val ellentétben itt hatalmas tereket kell színészi eszközökkel áthidalni, a színpadi gyakorlat után az itteni monumentalitás új feladatokat jelent. Az apró lélektani fordulatok érzékeltetésére nincs lehetőség, ugyancsak ki kell liktatni a mikro-szituációkat. Hogy mi marad? A látványos, koreografált mozgás és a pontos szövegtelmezés.

Szegvári Menyhért a színpadon egy számító, nyugodtan mondható, mai korhoz idomított aranyifjú alakít. Lendület, dinamikus játékmód látszik, szereti amit csinál; szerepfelfogása mögött ott a korunkra figyelő ifjú színész tapasztalata, megannyi megfigyelése, élménye.

Ottó minden kor konfliktushordozó típusa. El-kényeztetett aranyifjú, a ki-nek nincsenek gátlásai, nem volt rákényszerítve, hogy valamiért is küzdjön, harcoljon, valószínű, innen erkölcsi labilitása. Talán a védelmében és környezetének felelősségeként említem, hogy nincs is tudatában gaztetté-nek. Ezt az általános érvényű igazságot szeretném érzékeltetni Ottó alakjában, az itthoni deszkákon.

T. L.

Húszéves a szabadtéri

1968

Forró nyár a világpolitika-ban: bajlos események Párizsban és Csehszlovákiában, sorozatos négerláadások az Egyesült Államokban. A hangos világesemények közben szinte halknak tűntek a fanfárok egy Tisza-parti városból.

Óriási sikert hozott az ipari vásáron a július 22-i jugoszláv-nap. Tizenkilenc jugoszláviai cég termékeit mutatták be az érdeklődőknek. Huszonötödikén már az ötvenezredik látogatót, Oláh Lászlónét, a Kenderfonó és Szövőipari Vállalat brigád-vezetőjét köszönthették a rendezők. A legnagyobb meglepetésekkel a gumipar állt elő: a feltűzhető gumicsónak sláger lett.

A negyedszer színre került *Bánk bán* előadását az előzők hagyományainak összefoglalásaként értékelték, s külön dicsérték „a kitűnően díszített, legszebb napjára emlékeztető” *Simándy József*et.

„Akkik nem láthatták a rigai balett bemutatkozását, egészen rendkívüli eseményről maradtak le, viszont mi,

akik ott lehetünk a néző-téren, kivételes művészi élményeket voltunk részesei.” Ennyi a lett együttes *A haty-tyúk tava*-előadásának visszhangjáról.

A szakszervezeti néptánc-együttesek fesztiválját ebben az évben országos néprajzi filmszemle is kísérte. A zsűri elnöke nem kisebb személyiség volt, mint *Jancsó Miklós*. A hivatásos filmesek első díját *Lakatos Vince* nyerte, az amatőrök között a jász-sági filmklub — és *dr. Németh András* szegedi amatőrfilmestek *A pék* című munkája bizonyult legjobbnak.

Az első évtized végét ünnepezhette 1968-ban a szabadtéri. A második évtized küszöbén kopogtató újítások között kapott helyet például a javaslat: a Dóm téri színpadon a jövőben kapjon nagyobb szerepet a huszadik század. Vagyis a modern művészet. (Nos, ami azt illeti:

most, a második évtized végén is aposztrofálhatnánk ezt az igényt. Úgy tűnik, valóban nincs új a Nap alatt...)

A jubileumi év alkalmából az ünnepi játékok végén kitüntetések adtak át a szabadtéri játékok szervezésében legkiemelkedőbb munkát végzőknek. *Dr. Tari János*, a szabadtéri igazgatója a Munka Erdemrend ezüst, *Horváth Mihály* igazgatóhelyettes, ugyane kitüntetés bronz fokozatát vehette át *dr. Orbán Lászlótól*, a művelődésügyi miniszter első helyettesétől...

Korábbi nagy siker újra a Dóm téren: *Kacsóh Pongrác* daljátéka, a *János vitéz*, *Kertész András* rendezésével. *Rapszódia* címmel mutatta be műsorát az Állami Népi Együttes, s újra neves külföldi szólistákkal került színre az Aida: *Maria Biesut*, *Pedro Lavirgent*, *Peter Glossopot* hallhattuk-láthattuk a szereplők között.

Végezetül egy adat a tizedik év gyorsmérlegéből: a közel 80 rendezvényt mintegy 325 ezren látták.

ütözköztek. Mindjárt összeraktak minden jót, kockacukrot, diánát, dinnyét, kolbászt, sajtot, kalácsot, pénzt. Ki vállalkozik rá, hogy elvigye? Bözsik még lány volt, volt neki egy udvarlója (az is lett a férje), mivel jól jött volna nekik, vállalták. Meg is keresték Vásárhelyen Vékony gépszűtulajdonost, de azt nem tudták megmondani, melyik gépnél vagyok, melyik vállalkozónál. Így aztán pontosan ahhoz a géphez mentek, amely ellenkező irányban cséplelt. Azok magyarázták meg nekik, merre menjenek.

Amint említettem az előbb, buslakodok a szalmakupacon odanézek a kapura, megismerem Bözsét, de Józsi is. Nem volt erőm, hogy felemelkedjem, csak ültem, ültem, hullott a könnyem. Nem is örülök, hogy itt vagyunk? — mondja Bözsi. — De, nagyon! — felelem. Lett aztán terüj-terüj asztalkám, még pálinkát is küldtek, aztán még a társak is más szemmel néztek. Mikor el akartak menni, azt mondtam nekik:

— Ha valaha valamilyen kívánságot lenne tőlem, csak annyit mondjatok: Kútvolgy!

Még most is érzem azt a gondoskodó szeretetet, ahogy az összes család összefogott. Bözsinék tett ígéretemet igen sűrűn lett alkalmam beváltani. A munkánk olyan volt, hogy azt még egész részért sem vállalta volna még férfi sem. Nyolc hétre végzett a gép a csépléssel. Ameddig láttunk este, cséplünk, 10-11 óráig is. Reggel két órakor keltünk. Azért kellett annyira iparkodni, hogy a másik gép el ne vegye elő-lünk.

Haza csak egyszer jöttem. Minek? Még kutyám sem, macskám sem volt. Egy szombaton délután végeztünk az országút szélén, egy semlyékes helyen. Jó finom szalonnát hozott ki a gazdaasszony, mire végeztünk. Jó sok zöldpaprika, uborkasaláta, gyümölcs, nagy, púpos, fehér kenyér, ott ugyan mindenki az eszik.

Nekem a szalonna meg a birkapapríkás csak rozskenyérről jó. Egyébként én halat meg birkát nem eszem. Jólakunk, a gazda már utóvaló bort küldött ki. Mindent felraktunk a cséplő tetéjére, polyvahordót, rudasfát, szivattyút, ládát, bicikliket, fűrészt zöld ágat. Körüldügdosták a cséplőt, de a kazánt is. A polyvahordók felkötötték a kendőjüket a zöld ágakra, úgy vonult a gép hazafelé. Szépen énekeltek a munkások, férfiak, nők. Huszonkettő volt a gép személyzete. Kettő etető, egy fűtő és a gépez.

Amint szenvedés után ez is gyönyörű volt. Este a gazda vendéglét meg bennünket. Vásárhely környékén nagyon húosan éltek. Vacsora után a bandagazda meg a gépgazda egyeztettek a számadást. Az elcséplt gabona minden este be lett küldve a gazda magtárjába. Kiszámolták, kinek, mi jut, megbeszéltek a napot, mikor menjenek kimérni. Akkorra kocsi rendelt mindenki, és mentek a részért. Kérdezte valaki az asszonyokat:

— Hol az urad?

Olyan örömmel mondták: részmérésön.

Aki nem akarta elhozni, az ott hagyhatta, megkérdezte a kereskedőt, mennyiért veszi, és a gazda annyival fizetett. Egy lány, két legény, meg én adtuk el. Ha jól emlékszem, 20 pengő volt egy mázsa. Aratással együtt kerestem nyolc mázsa gabonát.

A pénz már megvan, kiszámítottam, mennyi vályog, mennyi tégl, pelyva, könyöklődeszka stb. kell a ganghoz. Ismét elmentem Nagymihály Pista bácsihoz, akitől a pelyvát vettem. Három nap alatt 300 vályogot vertem ki, ennyi kellett. Kiszámítottam, meg ezer téglát vettem, hazavittem. Kucsora Andrást megfogadtam, hétfőn megkezdte. Jó isznak bizonyultam, nem győzött rajta csodálkozni.

(Folytatjuk.)